

ကီရ်ရှပ်-တၢ်စ့ၢ်ခိၣ်တီဖးထီ (၁)ဘၣ်ဃးမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်သန့

တၢ်မၤနီၣ်: လၢတၢ်မၤစၢၤပုၤကွီဖိတၢ်ခိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အစီၢ်,လီၤကဝီၤတၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ကိးခါဒီး(**LEA**) မ့တမ့ၢ်ကီၢ်ရှပ်ကွီလၢအဒီးန့ၣ်ဝဲတၢ်စ့ၢ်ခိၣ်တီ(၁)အကူၣ်(၁)မ့ၢ်ဝဲ,တၢ်ကဘၣ်မၤအါထီၣ်ကျိၣ်စ့,တၢ်သးလီၤပလိၣ်,ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ်နီၤ,မိၢ်ပၢ်တဖၣ်အတၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးဖိလံၤဘၣ်တၢ်ကွဲးလီၤအီၤလၢမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးသန့အပူၤလၢအဘၣ်ထွဲဘၣ်ဒီးတၢ်စ့ၢ်မိၢ်ပုၤနီၣ်

၆၆၆ ၁၁၁၈(က)(၂)လၢအမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ပတီၢ်တၢ်ဒီးခံ(**ESEA**) (ကီၢ်ရှပ်-မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်သန့)အပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်ကျဲသန့ဟံၣ်ပျါထီၣ်**LEA**အတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိလၢမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးတဲပျါထီၣ်မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်စ့ၢ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်,ဒီးကမၤသကိးတၢ်ဒီး(**LEA**)အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဆူကီၢ်စဲၣ်တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့(**SEA**) န့ၣ်လီၤ.

ဟူၣ်ရိၣ်ကီၢ်ရှပ်ကွီသးလီၤပလိၣ်ဒီးတၢ်စ့ၢ်လၢလံာ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

၁. ကီၢ်ရှပ်ကွီကဘၣ်တၢ်ပၤန့ၣ်အီၤဆူတၢ်စ့ၢ်တဖၣ်အံၤအပူၤဒ်အမ့ၢ်,တၢ်ဟူးတၢ်စ့ၢ်တဖၣ်,ကျိၣ်ကျဲလၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကမၤသကိးတၢ်ဆူတၢ်စ့ၢ်ခိၣ်တီ ၁အကူၣ်(က)တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်,ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်စ့ၢ်မိၢ်ပုၤနီၣ်၆၆၆ လၢအမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ပတီၢ်တၢ်ဒီးခံ(**ESEA**)န့ၣ်လီၤ.တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်,တၢ်ဟူးတၢ်စ့ၢ်တဖၣ်,ဒီးကျိၣ်ကျဲကဘၣ်တၢ်ရဲၣ်လီၤဒီးကွၢ်ထံသမံသမိးက့ၤအီၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒ်သိးကကဲဘျုးလၢမိၢ်ပၢ်ဒီးဖိတဖၣ်အတၢ်မၤသကိးတၢ်အစီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၂. ဘၣ်ထွဲတၢ်စ့ၢ်မိၢ်ပုၤနီၣ်၆၆၆ န့ၣ်,ကီၢ်ရှပ်ကွီကမၤသကိးတၢ်ဒီးအကွီၣ်မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်သန့ကွီတၢ်လီၤဘၣ်အပတီၢ်ဒ်အကြားဝဲဒီးတၢ်စ့ၢ်မိၢ်ပုၤနီၣ်၆၆၆(ခ)လၢအမ့ၢ်(**ESEA**),ဒီးတၢ်စ့ၢ်တခါဒီးတခါပၢ်ယုၣ်ဒီးကွီဖိမိၢ်ပၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤတၢ်စ့ၢ်မိၢ်ပုၤနီၣ်၆၆၆(ဃ)လၢအမ့ၢ်(**ESEA**)န့ၣ်လီၤ.

၃. ဟူၣ်ရိၣ်ကီၢ်ရှပ်ကွီကဟံးန့ၣ်ဝဲတၢ်စ့ၢ်လၢအပိၣ်ထီၣ်အခံတဖၣ်ဆူ

မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်လၢဘျးစဲလိၣ်အသးဒီးကီၢ်ရှပ်-မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးအတၢ်ခိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအအိၣ်လၢ(**ESEA**)တၢ်စ့ၢ်မိၢ်ပုၤနီၣ်၆၆၆ အဖိလၢန့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်အစီၢ်ကဘၣ်တၢ်ကွဲးမ့ၢ်အီၤလၢခိၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢကမၤသကိးတၢ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်အတၢ်ခိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအဘၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိၣ်အီၤလၢ(**South Dakota**)တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ဝဲကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄. ဟူၣ်ရိၣ်ကီၢ်ရှပ်ကွီကဟံးန့ၣ်ဝဲတၢ်စ့ၢ်လၢအပိၣ်ထီၣ်အခံတဖၣ်ဆူမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤကွီအတၢ်ခိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢအိၣ်လၢ(**ESEA**)တၢ်စ့ၢ်မိၢ်ပုၤနီၣ်၆၆၆ အဖိလၢန့ၣ်လီၤ.ကိးန့ၣ်ဒဲးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ကွဲးမ့ၢ်အီၤလၢကမၤသကိးတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်တၢ်ပိၣ်တဲသကိးလၢအစ့ၤဒီးကကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အိၣ်ဆဲးအါဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်လၢအစ့ၤတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ထုးကွၢ်မၤပုၤက့ၤအီၤလဲၣ်အစ့ၤ,တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ,တၢ်ခိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဆူကီၢ်ရှပ်အကွီဖိမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်သန့အပူၤဒီးနီၣ်တၢ်တၢ်ခိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်ကွီဖိမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်အပတီၢ်ဒ်အကြားဝဲဘၣ်ဝဲဒီးကွီဖိမိၢ်ပၢ်တၢ်ဟံးလိၣ်စုမၤသကိးတၢ်န့ၣ်လီၤ.

၅. ဟူၣ်ရိၣ်ကီၢ်ရှပ်ကွီကမၤစၢၤတၢ်လၢအလီၤတဖၣ်,တၢ်သိၣ်လိၣ်အကျိၣ်အကျဲမ့ၢ်စ့ၤ,ဒီးတၢ်မၤစၢၤအစုၢ်အစုၢ်လၢကမၤစၢၤတၢ်စ့ၢ်ခိၣ်တီ(၁),အကူၣ်(က)ဒ်သိးကွီအတၢ်တိၢ်ကျဲၤလၢကွီဖိမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်သန့ကတူၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအစီၢ်ဒီးကမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ပုၤကွီဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးကွီအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ကိးန့ၣ်ဒဲးကီၢ်ရှပ်-တၢ်စ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ဖးလဲၣ်၁ တၢ်ထံၣ်လိၣ်အိၣ်သကိး

ကဘဉ်တၢ်မၤအီၤလၢမိၢ်ပၢ်အစီၢ်ဒီးသိးကဘဉ်ထွဲလိာ်အသးဒီးကီၢ်ရၢၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်တၢ်ကွၢ်စိလၢမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးအတၢ်ဟူးတၢ်စဲၤလၢကမၤစ့ၤထီၣ်မၤအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်ဒီးကွီၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၆. ဟူၣ်ရိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကွီၣ်ကဟံးဖိၣ်မၤသကိးယုၣ်တၢ်ပူၤယီၤယုၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်တီၢ်ကျဲၤအကူၣ်(က)မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်အတၢ်တီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်အစ့ၣ်အစၢၤတဖၣ်:

မိၢ်ပၢ်ဒီးကွီၣ်ဖိတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတၢ်စ့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ် ၁.အကူၣ်(က)မ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤအိၣ်ထီၣ်ကွီၣ်စ့အစီၢ်တၢ်ကကွဲၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်မိၢ်ပၢ်ဒီးသိးကသ့မၤစၢၤဝဲအဖိတစၢၤဘဉ်တစၢၤစ့ၣ်စ့ၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်စ့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ် ၁.ဒ်အမ့ၢ်တီၢ်ဘျီကွီၣ်ဒီးဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ထီၣ်သီတုၤသၢန့ၣ်တဖၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်စ့ၣ်တခါဘဉ်တခါစ့ၣ်စ့ၣ်အစီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၇. မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်သန့တၢ်စ့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ် ၁အကူၣ်(က)အဝဲအံၤဟူၣ်ရိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကွီၣ်ကဖၢန့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်စ့ၣ်တဖၣ်ဆူတၢ်သိၣ်လိအပူၤ.မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးအပူၤ.တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဘဉ်ယးတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤကဟံးယုၣ်စ့ၣ်ကိးဒီးတၢ်အန့ၣ်အဆၢလၢအကြိယာ်မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဟူးတၢ်စဲၤ(ဘဉ်ယးမိၢ်ပၢ်လၢအမ့ၢ်ကျဲၤဝဲၤကွၢ်လီၤသတြးတဖၣ်,က့ၣ်ကွဲၣ်တဖၣ်,တဲကိၤလၢကျိၣ်တဘဉ်အါအါတဖၣ်,တသ့ကွဲးသ့ဖးတဖၣ်,မိၢ်ပၢ်ဖဲးလွဲၤတဖၣ်,မ့တမ့ၢ်ကလုၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ)တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤအပူၤ,ကီၢ်ရၢၣ်ကယုၣ်ကွဲၣ်မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးသန့တၢ်ဟူးတၢ်စဲၤတြးဘဉ်တၢ်မၤစ့ၤထီၣ်အီၤဆူညါကသ့ဒ်လဲၣ်ဒ်(မိၢ်ပၢ်တၢ်ဟံးယုၣ်မၤသကိးတၢ်)သန့ဟ့ၣ်ဝဲအခွဲးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကိၣ်ထီၣ်သိကိးန့ၣ်ဒဲးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဘဉ်တၢ်ကွဲၣ်မ့ၢ်အီၤလၢကီၢ်ရၢၣ်ကွီၣ်တၢ်လီၢ်တတီၤတီၤဒ်သိးကဟံးဖိၣ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးအမူးဒ်သိးကကွၢ်အဒါက့ၤမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်သန့ဒီးသရၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်ဘူးဘူးတၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.မိၢ်ပၢ်ဒီးကရၢဖိအစၢၤလၢတၢ်ဖၢန့ၣ်အီၤလၢတၢ်ကရၢကရိအပူၤတဖၣ်ကဘဉ်တၢ်သ့အီၤလၢကီၢ်ရၢၣ်ကိးတီၤဒဲး,တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖျါဘဉ်တဖျါဒ်သိးကဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်မ့ၢ်စ့ၤ,ကမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်မ့ၢ်စ့ၤန့ၣ်လီၤ.

၈. ဟူၣ်ရိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကွီၣ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲကွီၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်အတၢ်သ့တုၣ်လၢမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်တၢ်စံၣ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်,မၤလီၢ်တၢ်မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤကွီၣ်အပူၤမၤသကိးတၢ်လၢအဟံးယုၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်,ပုၤသတၢ်လၢအမၤသကိးတၢ်လၢပုၤကွီၣ်ဖိတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်ကဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်အစီၢ်,ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်စဲၤလၢအပိၣ်ထီၣ်အခဲလၢလီၤဆီဒ်တၢ်ဒ်အဖိလၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

က. ဟူၣ်ရိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကွီၣ်ကသ့ၣ်ဆူၣ်လၢ,တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတၢ်စ့ၣ်ခိၣ်တီ (၁)အကူၣ် (က)ဘဉ်ယးကွီၣ်.တၢ်မၤစၢၤကွီၣ်ဖိမိၢ်ပၢ်ခိဖျိကီၢ်ရၢၣ်မ့တမ့ၢ်ကွီၣ်.ဒ်အတြးဝဲဘဉ်ဝဲ,တၢ်စ့ၣ်ခိၣ်တီလၢအဘဉ်တၢ်န့ၣ်ပၢ်အီၤဒ်အဖိလၢတဖၣ်,လီၤဆီဒ်တၢ်ဒ်တၢ်တဲဖျါထီၣ်အီၤအဖိလၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ကီၢ်စဲၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်အတီၤပတီၢ်တဖၣ်လၢအလီၤသးမံ
- ကီၢ်စဲၣ်အပူၤကွီၣ်ဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်အတီၤပတီၢ်အတၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘး,ကီၢ်စဲၣ်ဒီးလီၢ်ကဝီၤတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်အတၢ်သမံသမိးက့ၤဟံးယုၣ်ဒီးတၢ်သမံသမိးကွၢ်ထံက့ၤကိးကပၤဒဲး,
- အကူၣ်(က)အတၢ်လီၢ်ဘဉ်
- ကတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲအဖိအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဒ်လဲၣ်ဒိး
- ကမၤသကိးတၢ်ဒီးပုၤလၢအမၤတၢ်လၢတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့တဖၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဆံးဆံးဖိၣ်မ့ၢ်စ့ၤ.တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖးဒိၣ်မ့ၢ်စ့ၤကဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢကိၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်ဒီးနံၣ်ညါအတီၢ်ပူၤဒီးတဘျီတခါတၢ်ကလဲၤဟးအိၣ်သကိးစ့ၢ်ကိးဟံၣ်ဖိၣ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တဘျီတဘျီတၢ်ကကွဲးစ့ၢ်ကိးလံာ်ဆူမိၢ်ပၢ်အအိၣ်ဒ်သိးကနၢ်ပၢ်အိၣ်ထီၣ်ကိၣ်စဲၣ်အတၢ်ဆဲးကျိးအတီၢ်ပတီၢ်,ကိၣ်စဲၣ်ဒီးလီၢ်ကဝီၤအတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤ.ဒီးကတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲအနီၣ်ကစၢ်ဒဲၣ်အဖိအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒ်လဲၣ်(အဒိ.မိၢ်ပၢ်ကကွၢ်ယုအဖိအစ့ၣ်အကျိၤလၢခိၣ်ဘျီထၢၣ်အပူၤ)ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ်သးတၢ်ကသုဆဲးကျိးကိၣ်လၢအနီၢ်ကစၢ်ဒဲၣ်စဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခ. ဟ့ၣ်ရိၣ်ကိၣ်ကိၣ်သးဆူၣ်လၢ,ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအကိၣ်.ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ပိးတၢ်လီၤဒီးဟ့ၣ်တၢ်မၤလိၤဒ်သိးကမၤစၢၤမိၢ်ပၢ်တဖၣ်လၢကမၤစၢၤအဖိတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ကထီၣ်ဘးအစီၢ်,ဒ်အမ့ၢ်တစုသ့တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်,ကသုသုစဲးဖိကဟၣ်,ဒ်အကြားဝဲဘၣ်ဝဲ,လၢကမၤလၢထီၣ်ပဲၤထီၣ်မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်သန့ခိဖျိ ၵၵ

မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်ဟူးတၢ်စဲၤအစ့ၤကတၢ်တတၢ်လၢတၢ်စ့ၢ်မိၢ်ပၢ်နီၣ်ခံၢ်(၁)တၢ်ကမၤစၢၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်,တၢ်ဟံၣ်ခံၢ်ဘါမိၢ်ပၢ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိလၢမၤစၢၤအဖိအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒ်သိးကတုၤဖိတၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်စုသ့တၢ်မၤ(အဒိ-ခိၣ်ဘျီထၢၣ်),တၢ်ဒူးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်,ဒီးကသုသုစဲးဖိကဟၣ်,ဒီးအစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ကိၣ်စဲၣ်ကမၤစၢၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအလီၢ်တဖၣ်(အဒိ-ပုၤလၢအတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်,ပုၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိ)ဒ်သိးကထီၣ်ဘးဝဲဒ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖျၢၣ်ဘၣ်တဖျၢၣ်အတၢ်လီၢ်အိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

ဂ. ဟ့ၣ်ရိၣ်ကိၣ်ရုၣ်ကိၣ်သးဆူၣ်လၢကမၤသကိးတၢ်ဒီး,တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအကိၣ်.ဟ့ၣ်အိၣ်ထီၣ်အကိၣ်သရၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်,ပုၤမၤလိတၢ်ဖိတဖၣ်,ကိၣ်ခိၣ်တဖၣ်,ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိအစၢၤတဖၣ်,ကမၤလၢပဲၤတၢ်ပညိၣ်ဒ်လဲၣ်,ဒီးမၤသကိးတၢ်ဒီးမိၢ်ပၢ်ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်ဒ်သိးသိး,တၢ်ဟံၣ်လုၢ်ဟံၣ်ပုၤ,တၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤ,တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲၤမိၢ်ပၢ်,ဒီးဒူးအိၣ်ထီၣ်မိၢ်ပၢ်ဒီးကိၣ်တၢ်မၤသကိးတၢ်ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်သရၣ်အသိလၢကိၣ်ရုၣ်အပူၤဝဲလၢာ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤခံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်သိၣ်လိလၢကသုဆဲးကျိးလိာ်အသးဒီးမိၢ်ပၢ်ဒ်လဲၣ်,ဒီးတၢ်သ့တၢ်မၤသကိးတၢ်တစၢၤဒီးတစၢၤန့ၣ်လီၤ.ဖဲတနံၣ်တဘျီတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အခါပုၤမၤတၢ်ဖိကိးစၢၤတၢ်ဟ့ၣ်အစူးလၢကမၤသိထီၣ်က့ၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒ်သိးကသုမၤသကိးတၢ်ဆူညါအစီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ဃ. ဟ့ၣ်ရိၣ်ကိၣ်ရုၣ်ကိၣ်သးဆူၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး,တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢအကြားဝဲဘၣ်ဝဲ,တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤမိၢ်ပၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်သန့ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်စဲၤယုဒီးတီၤဘျီကိၣ်တဖၣ်,ပုၤလၢအဖးထီၣ်သိလံာ်တဖၣ်,ဟံၣ်ဖိၣ်ဖိဟူးစဲၤလၢဖိသၣ်တီၤဘျီကိၣ်တဖၣ်အစီၢ်,မိၢ်ပၢ်လီၤစၢ်ဒ်ကိၣ်သရၣ်တၢ်ဟူးတၢ်စဲၤ,ကမ့ၢ်တီၤဘျီကိၣ်ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်စဲၤအစ့ၣ်အစၢၤတဖၣ်,တၢ်ကရၢကရီအတၢ်ဟူးတၢ်စဲၤအစၢၤတဖၣ်,ဒ်မ့ၢ်မိၢ်ပၢ်တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လီၢ်ခါၣ်သး,လၢကဟ့ၣ်ခံၢ်ဟ့ၣ်ဘါမၤစၢၤမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဒ်သိးကမၤသကိးတၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤလၢအဖိတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အစီၢ်,ခိဖျိ ၵၵ

ကိၣ်ရုၣ်-တၢ်စ့ၢ်ခိၣ်တီၤဖးလဲၢ်(၁)မိၢ်ပၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤတနံၣ်တဘျီလၢကဘျီရဲၣ်တၢ်စ့ၢ်ကိၣ်တဖၣ်,ကဟ့ၣ်နီၤလိာ်သးတၢ်စူးတၢ်ယာ်လၢကမၤသကိးတၢ်ဆူညါအစီၢ်,ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်စဲၤအစၢၤတဘျီကလုာ်(အဒိ-တီၤဘျီကိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်စ့ၤ,ဖိသၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်သီတုၤသၢနံၣ်,ပုၤတဝၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးကရၢ,ဒီးအစၢၤတဖၣ်)လၢပုၤတဝၢအပူၤစ့ၢ်ကိး,တၢ်တူၢ်လိၣ်မိၢ်ပၢ်အတၢ်ဆဲးကျိးဒီးမိၢ်ပၢ်တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လီၢ်ခါၣ်သးဒ်အကြားဝဲဘၣ်ဝဲဒီးကိၣ်စဲၣ်အတီၢ်ပတီၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

င. ဟ့ၣ်ရိၣ်ကိၣ်ရုၣ်ကိၣ်ကဟံးန့ၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလၢတဖၣ်ဒီးမၤလီၤတၢ်က့ၤတၢ်စ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်သးကိၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၤ,တၢ်ထံၣ်လိၣ်တဲသကိး,ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်စဲၤအစၢၤတဖၣ်,ဒီးကဘၣ်တၢ်ဆူအီၤဆူမိၢ်ပၢ်အအိၣ်ဒ်သိးကမၤသကိးတၢ်ဒီးအဖိလၢတၢ်နၢ်ပၢ်အပူၤဒီးကအိၣ်ဒီးတၢ်သးတဖျၢၣ်ယီၤဒီးလၢတၢ်မၤသကိးတၢ်အပူၤမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကအိၣ်ဒီးကျိၣ်လၢအနၢ်ပၢ်ဝဲဒ်သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်စဲၤလိာ်ကိးခါဒဲးကဘၣ်တမၤအီၤဒ်သိးကမၤစၢၤတၢ်စ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သးကိၣ်ဒီးပုၤတဝၢတၢ်ဟူးတၢ်စဲၤတဖၣ်,တၢ်အိၣ်ဖိၣ်,ဒီးအစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဒ်သိးတၢ်နၢ်ပၢ်အီၤစ့ၤစ့ၤအစီၢ်(အဒိ,တၢ်ကကျိၣ်ထံန့ၣ်ကျိၣ်လၢမိၢ်ပၢ်ဖးဝဲဘၣ်)

“ပုလဲအမည်ကုတ်” တံအဲအံကဟ်ယုဒီးပုကျိထံကုတ်လဲပုနံတအီးပုနံယာတဖၣ်အဂီၢ်ကျိခံကျိတကျိ
လိၣ်ဘၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.